

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 2Csp/1/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8224200004
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2024:8224200004.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

XXXX/XX/XXXX

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Milanom Majerníkom, PhD. v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. B. XXXX/XX, XXX XX D., právne zastúpenej: JUDr. Igor Šafranko, Advokátska kancelária Svidník, ul. Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31 954 448 proti žalovanému: BENCONT COLLECTION, a.s., Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, o primerané finančné zadostučinenie, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu 139,40 eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobkyni p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 %, o ktorých výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e:

1. Žalobou doručenou Okresnému súdu Bardejov dňa 2.1.2024 sa žalobkyňa domáhala od žalovaného zaplata sumy 139,40 eur predstavujúcej primerané finančné zadostučinenie a náhrady trov konania.

2. Žalobu odôvodnila tým, že v konaní, vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 6Csp/66/2021 bola ako žalovaná v postavení spotrebiteľa. Terajší žalovaný si v pôvodnom konaní uplatňoval nárok na zaplata sumy 351,18 eura s príslušenstvom. Okresný súd Bardejov žalobe v časti 211,78 eura s príslušenstvom vyhovel a vo zvyšnej časti, t.j. zaplata sumy 139,40 eura s prísl. konanie zastavil, rozsudkom, sp. zn. 6Csp/66/2021, zo 4.4.2022, ktorý nadobudol právoplatnosť 6.5.2022. Ako spotrebiteľka si uplatňuje primerané finančné zadostučinenie (ďalej len PFZ) za porušenie jej spotrebiteľských práv, ktoré si bola nútená brániť v základnom konaní. Nakoľko je spotrebiteľkou, ktorá úspešne uplatnila porušenie svojho práva na súde, bola tým splnená hypotéza právnej normy § 3 ods. 5 tretia veta zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, primerané finančné zadostučinenie preto požaduje vo výške 139,40 eura, pričom nárok ako ho požaduje, zohľadňuje skutočnosť, že sa žalovaný na jej úkor snažil o túto sumu, ktorá pozostáva zo zmluvnej pokuty a nákladov vymáhania, obohatiť.

3. Žalovaný sa k žalobe vyjadril v podaní doručenom súdu dňa 15.1.2024. Uviedol, že v predchádzajúcom súdnom konaní nebol žalobca úspešný, ale úspešný bol žalovaný. Ďalej uviedol, že žalobca vystupoval v procesnom postavení žalovaného a nie žalobcu, teda žalobca nebol iniciátorom

tohto konania. V treťom rade, v tomto konaní neboli uplatňované žiadne práva žalobcu, preto žalovaný zastáva názor, že v danom prípade neboli splnené hmotnoprávne podmienky na podanie návrhu na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, nakoľko žalobca si úspešne neuplatnil svoje práva, nebol žalobcom, nedomáhal sa porušenie jeho práv a nebol úspešný v tomto spore. Podľa jeho názoru žalobca nie je aktívne vecne legitimovaným na podanie žaloby. Žalobca nesplnil zákonný predpoklad pre uplatnenie nároku na primerané finančné zadosťučinenie, a to úspešné uplatnenie práva alebo povinnosti voči porušiteľovi. Žalobu považuje za nedôvodnú a za zjavne bezúspešné a šikanózne uplatňovanie práva zo strany žalobkyne.

4. Žalobkyňa v replike uviedla, že absolútne nenáležité konštatovanie o bezúspešnosti žaloby a šikanóznom uplatňovaní práv a takéto osobné útoky žalovaného predstavujú popieranie jej práva na prístup k súdu a vyjadrujú celkový vzťah žalovaného k rešpektovaniu ústavou garantovaného práva na súdnu a inú právnu ochranu, ako aj princípu ochrany spotrebiteľa. Argumentácia žalovaného je sama o sebe dôkazom, že podaná žaloba, jej zmysel, účel a cieľ je opodstatnená, pretože postoj žalovaného je napriek skúsenosti a vedomosti o neúspešnosti svojich tvrdení z iných konaní nemenný, a teda práve primerané finančné zadosťučinenie je inštitútom, ktoré má takýmto praktikám dodávateľa brániť. Skutočnosť, že spotrebiteľskú zmluvu žalovaný nekoncepivoval vzhľadom na merito sporu neliberuje a nezbavuje žalovaného zodpovednosti za porušenie svojich zákonných povinností. Je zrejmé, že žalovaný po materiálnej a formálnej stránke je subjektom, ktorý hmotnoprávne disponoval s pohľadávkou zo spotrebiteľskej zmluvy. Žalovaný ako subjekt podnikajúci v oblasti spotrebiteľského práva nepostupoval s odbornou starostlivosťou, pohľadávku od právneho predchodcu prevzal spolu so všetkými právami a povinnosťami a požadoval jej zaplatenie. Postúpením pohľadávky žalovaný ako postupník vstúpil do práv a povinností zo zmluvného vzťahu a prevzal teda aj zodpovednosť za porušenie práv a povinností z tohto zmluvného vzťahu. Právoplatný rozsudok súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu vydané v základnom konaní sú prílohou žaloby, pričom jasne deklarujú, že v záväzkovo-právnom vzťahu došlo k porušeniu noriem spotrebiteľského práva. Tvrdenia žalovaného o neexistencii a nepreukázaní porušenia práv a povinností, len odzrkadľujú jeho prístup k rešpektovaniu príslušných noriem spotrebiteľského práva a princípu ochrany spotrebiteľa. Primeranosť sumy 139,40 eur je vzhľadom najmä na postoj žalovaného a intenzitu porušení spotrebiteľských noriem evidentne daná. Pre vznik nároku na primerané finančné zadosťučinenie novelizované ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nevyžaduje vznik ani hrozbu ujmy.

5. Podľa § 297 písm. b) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) pojednávanie v spotrebiteľských sporoch nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 Eur.

6. Podľa § 219 ods. 3 CSP vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.

7. Keďže v tomto prípade bolo predmetom konania zaplatenie sumy 139,40 eur, išlo o otázku jednoduchého právneho posúdenia a skutkové tvrdenia strán neboli sporné, súd na prejednanie sporu v súlade s § 297 písm. b) CSP nenariadil pojednávanie a v zmysle § 219 ods. 3 CSP rozsudok verejne vyhlásil dňa 4. apríla 2024.

8. Súd sa oboznámil s obsahom žaloby, vyjadrením k nej, replikou a spisom sp. zn. 6Csp/66/2021, ako aj ďalším obsahom spisu, pričom zistil nasledovné:

9. Rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. 6Csp/66/2021 zo dňa 4.4.2022, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 6.5.2022 súd rozhodol tak, že:

„I. Z a s t a v u j e konanie o zaplatenie sumy 139,40 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 4,99 eur od 1.12.2018 do zaplatenia, zo sumy 4,99 Eur od 1.1.2019 do zaplatenia, zo sumy 19,80 Eur od 1.2.2019 do zaplatenia.

II. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 211,78 eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 50,41 Eur od 1.12.2018 do zaplataenia, zo sumy 47,95 Eur od 1.1.2019 do zaplataenia, zo sumy 41,44 Eur od 1.2.2019 do zaplataenia, zo sumy 35,99 Eur od 2.3.2019 do zaplataenia, zo sumy 35,99 Eur od 30.3.2019 do zaplataenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Súd stranám nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .“

10. V odôvodnení rozhodnutia okrem iného uviedol:

„3. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe zo dňa 25.2.2022 potvrdil skutočnosť, že so spoločnosťou Slovak Telekom uzatvoril zmluvu o poskytovaní služieb v znení Dodatku. Žiadal žalobu zamietnuť v časti nárokov na poplatky za náklady vymáhania a ex offo preskúmať formulárové všeobecné zmluvné podmienky. Žiadal zamietnuť žalobu a o zaplataenie zmluvnej pokuty vo výške 16,44 eur a 93,19 eur.

4. Súd výzvou zo dňa 4.3.2022 vyzval žalobcu na oznámenie, či trvá na podanej žalobe v časti týkajúcej sa súm 16,44 Eur a 93,19 Eur, nakoľko ohľadom tejto časti pohľadávky, nárok skutkovo ani právne neodôvodnil. A zároveň súčasne podporujúc svoju argumentáciu odkázal aj na rozhodovaciu činnosť druhoinštančného súdu v obdobných právnych veciach (zmluvných pokút), kedy sudy rozhodli o neprijateľnosti zmluvnej pokuty takto stanovenej zmluvnej pokuty.

5. Žalobca podaním doručeným súdu dňa 11.3.2022 vzal žalobu späť v časti istiny vo výške 29,78 Eur spolu s príslušenstvom, t.j. v časti zodpovedajúcej poplatkom, nákladov vymáhania - upomienka (2x4,99 Eur) a nákladov vymáhania (19,80 Eur) a zároveň zobral žalobu späť aj v časti týkajúcej sa zmluvnej pokuty.

30. Na základe vyššie uvedeného po vykonanom dokazovaní s poukazom na skutočnosť, že späťvzatím žaloby boli odstránené všetky sporné skutočnosti medzi stranami sporu, teda sporné platby týkajúce sa zmluvnej pokuty vo výške 109,62 Eur a poplatkov, nákladov vymáhania (19,80 Eur) a poplatkov nákladov vymáhania - upomienka (2 x 4,99 Eur), súd žalobe ako dôvodnej vyhovel v časti nevyplatených platieb za služby spolu v sume 211,78 eur, ako to vyplýva zo žalobcom vystavených faktúr a nerozporovaných skutkových tvrdení žalovanej.“

11. Podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

12. Súd poukazuje na interpretačné pravidlo obsiahnuté v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obdo/45/2012 zo dňa 24.06.2013, podľa ktorého pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa. Preto v predmetnom prípade právoplatným ukončením konania vo veci sp. zn. 6Csp/66/2021, bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia práva alebo povinnosti umožňujúci žalobcovi požadovať od žalovaného primerané finančné zadosťučinenie. (viď tiež uznesenie Krajského súdu v Prešove č. k. 12Co/63/2019-113 zo dňa 07.11.2019).

13. Súd odkazuje aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019, v ktorom tento súd v bode 18. odôvodnenia (odvolávajúc sa na svoje skoršie rozhodnutie vo veci sp. zn. 6Cdo/389/2015) konštatoval: „Pod úspešným uplatnením práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétnej vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015). Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje.“

14. Na margo aktívnej a pasívnej legitímácie súd odkazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR podľa ktorého: „Zodpovedným subjektom, od ktorého je možné požadovať primerané finančné zadosťučinenie v zmysle § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov nemusí byť iba jedna zo sporových strán v súdnom konaní, v ktorom bol spotrebiteľ úspešný.“ (Rozsudok Najvyššieho súdu SR z 24. augusta 2022, sp. zn. 7 Cdo 80/2020) Pokiaľ ide o aktívnu legitímáciu súd má za preukázané, že v pôvodnom konaní žalobkyňa (v procesnom postavení žalovanej) aktívne bránila svoje práva vo vzťahu k nároku žalovaného (v procesnom postavení žalobcu) v časti týkajúcej sa zmluvných pokuty a poplatkov vychádzajúcich z neprijateľných zmluvných podmienok, na čo reflektoval žalovaný späťvzatím žaloby v uvedenej časti o zaplatenie sumy 139,40 eur. Niet teda podľa názoru súdu pochyb o tom, že uvedené zodpovedá hypotéze právnej normy uvedenej v tretej vete § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a zároveň aj aktívnej legitímácii žalobkyne (ktorá v uvedenej časti bola v konaní úspešnou a bolo v jej prospech zastavené konanie po namietaní neprijateľnosti požadovaného plnenia) a zároveň pasívnej legitímácii žalovaného.

15. Aj použitím doslovného gramatického výkladu vo vzťahu k vyslovenému právnemu názoru Najvyššieho súdu SR súd dospel k záveru, že v danom prípade boli splnené predpoklady pre uplatnenie práva žalobcu na primerané finančné zadosťučinenie. Totiž pojem „judikovať“ neznamená vysloviť právny záver len vo výroku rozhodnutia a dokonca neznamená len „ratio decidendi“, teda nosný dôvod rozhodnutia, ale za judikovanie je potrebné považovať aj „obiter dictum“, teda marginálne závery rozhodnutia súdu. Je nepochybné, že v základnom konaní sp. zn. 6Csp/66/2021 súd zastavil konanie po tom, čo žalobkyňa (v pôvodnom konaní žalovaná) namietala zaplatenie zmluvnej pokuty v sumách 16,44 eur a 93,19 eur a po výzve súdu a poukaze na neprijateľnosť zmluvných podmienok, od ktorých sú odvodzované tieto nároky na zaplatenie súm spočívajúcich v nákladoch vymáhania za upomienky (2x upomienka v sume 4,99 eur, spolu 9,98 eur) a náklady vymáhania v sume 19,80 eur a tiež v časti zmluvnej pokuty vo výške 109,62 eur.

16. Z uvedeného rozhodnutia nemožno vyvodiť iný záver než ten, že žalobkyňa bola v postavení žalovanej ako spotrebiteľa v pôvodnom konaní voči žalovanému (dodávateľovi, resp. jeho právnemu nástupcovi) ohľadom nárokov z neprijateľných zmluvných podmienok (nedôvodne požadovaných súm) procesne úspešnou. Preto sú splnené predpoklady podľa tretej vety § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.

17. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, pretože stačí, ak tá ujma tu je. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy.

18. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Tak právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky a konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu. Pre porovnanie sankčná funkcia náhrady škody (punitive damages v práve USA a exemplary damages v práve Veľkej Británie) je taká náhrada škody, ktorej cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a ktorým žalobcovi spôsobil škodu a odradiť odporcu alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti. Sankčná náhrada škody teda trestá a súčasne pôsobí preventívne. Jazyk európskych predpisov a judikatúry akcentuje najmä druhú funkčnú zložku sankčnej náhrady škody, teda funkciu preventívnu (porov. najmä používanie adjektíva „odradzujúci“). Inštitút relatívnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. Sankcie za diskriminačné správanie musia byť „účinné, primerané a odradzujúce“ (k tomu pozri napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/101/2017 zo dňa 7.12.2017).

19. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený nielen vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, ale aj vtedy, ak to urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku.

20. Súd mal preukázať, že žalobkyňa bola v základnom konaní v procesnom postavení žalovaného úspešnou v namietanej časti zmluvných pokút a poplatkov. Vychádzajúc z odôvodnenia rozsudku vo veci sp. zn. 6Csp/66/2022 žalovaný žiadal priznať aj nároky, ktoré mu vzhľadom na neopodstatnenosť a nedôvodnosť týchto nárokov nepatria, preto po namietaní týchto skutočností a späťvzatí žaloby, bolo konanie v tejto časti zastavené. Niet teda pochybností o tom, že žalobkyňa ako spotrebiteľka bola nútenou brániť sa v základnom konaní a bola v tomto základnom konaní ohľadom spomenutého nároku procesne úspešnou, čím došlo k naplneniu dikcie tretej vety § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa.

21. Výška primeraného finančného zadostučinenia nie je v zákone explicitne definovaná, ale je ponechaná na úvahu súdu, ktorý vyhodnocuje jej primeranosť s ohľadom na konkrétne okolnosti veci.

22. Súd žalobkyni priznal titulom primeraného finančného zadostučinenia spolu sumu 139,40 eur. V tejto súvislosti mal na pamäti satisfakčnú funkciu primeraného finančného zadostučinenia. Podľa názoru súdu práve táto suma dostatočne kompenzuje vzniknutú ujmu žalobkyni, od ktorej žalovaný požadoval neopodstatnený nárok plynúci z neprijateľnej zmluvnej podmienky, ale aj skutočnosťou, že bola nútenou sa brániť v konaní a bol narušený nielen jej bežný život.

23. Súd vzal zreteľ aj na sankčnú a odradzujúcu zložku primeraného finančného zadostučinenia, pričom aj z tohto pohľadu sa suma priznaná žalobkyni javí ako primeraná. Pokiaľ ide o výšku primeraného finančného zadostučinenia, ktorá nemôže byť svojvoľná, je potrebné vychádzať zo závažnosti porušenia práv, povinností, z okolností tak na strane žalobkyne ako aj žalovaného, okolností, za ktorých došlo k porušeniu práv, povinností. Inštitút primeraného finančného zadostučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Kritériom kvantifikácie nároku by mali byť najmä okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo, ich dosah na sféru individuálnych preferencií spotrebiteľa, ako aj závažnosť porušenia práv spotrebiteľa. Konkrétne výška priznaného finančného zadostučinenia musí zohľadňovať skutkové okolnosti danej veci a spĺňať požiadavku primeranosti. Odôvodnenie priznanej výšky musí byť presvedčivé, lebo výška primeraného finančného zadostučinenia podľa zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa spočíva na voľnej úvahe súdu (k tomu pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17CoCsp/24/2020 zo dňa 18.08.2020).

24. V danom prípade súd zohľadnil závažnosť porušenia práv, keď požadovaný nárok žalovaného týkajúci sa zmluvnej pokuty a poplatkov bol nedôvodný a vychádzal z neprijateľnej zmluvnej podmienky pri zmluvnej pokute.

25. Keďže zákon okrem primeranosti nestanovuje žiadne konkrétne kritériá, ktoré by spotrebiteľ mal tvrdiť a dokazovať, neobstojí tvrdenie žalovaného o nedostatočnom odôvodnení výšky požadovaného zadostučinenia žalobkyňou. Žalobkyňa v žalobe logicky a dostatočne odôvodnila výšku požadovaného zadostučinenia, keď uviedla, že odvodzuje ju od sumy, o ktorú sa na jej úkor mienil žalovaný bezdôvodne obohatiť. Úvaha zvolená žalobkyňou pritom má svoju logiku vo vzťahu k preventívnej a odradzujúcej funkcii primeraného finančného zadostučinenia, nakoľko odradiť dodávateľa od recidívy predsa môže práve jeho uvedomenie si, že čím vyššiu sumu od spotrebiteľa bude nedôvodne žiadať, tým vyššie finančné zadostučinenie v prípade úspešného uplatnenia ochrany spotrebiteľom následne bude musieť poskytnúť. Preto odradzujúci účinok vo vzťahu k tomu, aby boli dodržiavané náležitosti zmlúv a aby sa žalovaný v budúcnosti nedomáhal na spotrebiteľoch nedôvodných plnení v takej výške môže byť práve v takom prípade naplnený. Súd teda v okolnostiach veci za primeranú sumu zadostučinenia považoval sumu 139,40 eur.

26. Súd obranu žalovaného v spore nepovažoval za dôvodnú. Súd považuje za legitímne a spravodlivé priznať žalobkyni primerané finančné zadostučinenie v sume, ktorá nebude len symbolická, keďže symbolická suma nemá dostatočný ani sankčný, ani odradzujúci charakter. Podľa názoru súdu pri opodstatnených nárokoch spotrebiteľov nestačí len strohé konštatovanie súdu o porušení práv vyslovením napríklad neprijateľnej zmluvnej podmienky alebo vydaním bezdôvodného obohatenia ale je potrebné tento proces zavŕšiť priznaním aj finančnej kompenzácie odrážajúcej ujmu, ktorú spotrebiteľ utrpel pri súdnej a inej konfrontácii s dodávateľom a odradzujúcej dodávateľa od opakovania svojho konania. K nedôvodnosti obrany žalovaného a k námietke nedostatočného zdôvodnenia požadovanej výšky finančného zadostučinenia súd poukazuje tiež na závery súdnej praxe, cit. „Nie je snáď ani potrebné pripomínať, že súdne konania sú stresujúcim zážitkom, vyplývajúcim z

obáv z výsledku sporu, či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy v podobe náhrady trov konania protistrane, v prípade neúspechu v konaní. Spotrebiteľ, teda žalobkyňa, nie je povinná preukázať ujmu, ktorá jej vznikla, pretože zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie už vtedy, keď k porušeniu práva alebo povinnosti dôjde“ (pozri napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.20CoCsp/31/2021 a ďalšie).

27. V súčasnosti účinné znenie ust. § 3 ods. 5 zákona č.250/2007 Z. z. ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.6.2013 právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č.250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi. Zákon podmienku, aby spotrebiteľovi bola privodená ujma nevyžaduje (vid' rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn.6Cdo/127/2017). V ňom Najvyšší súd okrem iného v súvislosti s primeraným finančným zadosťučinením podľa § 3 ods.5 zákona č.250/2007 Z.z. konštatoval, že „zákonodarcu pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia) je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravídla nereálne.“

28. Súd tak za primerané finančné zadosťučinenie na odčinenie všetkých útrap a dôsledkov u žalobkyne a na druhej strane na efektívne odradenie žalovaného od opakovania takých postupov považuje sumu 139,40 eur. Čo sa týka satisfakčnej a odmeňujúcej funkcie primeraného finančného zadosťučinenia, niet pochyb o tom, že požadovanie nedôvodných poplatkov, zmluvných pokút zo strany žalovaného od spotrebiteľa logicky znamená obmedzenie komfortu spotrebiteľa, berie mu čas a kľud. Žalobkyňa bola vystavená riziku absolútne neprimeraného peňažného plnenia, čo malo negatívny dopad na život žalobkyne. Všetky tieto skutočnosti súd zohľadnil pri svojom rozhodnutí. Zohľadnil primerane aj rozhodovaciú prax súdov majúcu na pamäti zásadu predvídateľnosti súdneho rozhodovania, samozrejme, pri zohľadnení faktu, že každá vec vo svojich konkrétnych skutkových okolnostiach môže byť odlišná a že paušalizovanie toho, čo je v konkrétnom prípade „primerané“ nie je možné. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, respektíve kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Na druhej strane, ani symbolické finančné zadosťučinenie nebolo by tu na mieste, nakoľko z hľadiska zákonom predpokladaného účelu by sa také zjavne minulo účinkom a účelu zákona. Preto súd priznal primerané finančné zadosťučinenie v sume 139,40 eur.

29. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 CSP. Súd vychádzal zo zásady úspechu zakotvenej v § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorej súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru úspechu vo veci. Žalobkyňa bola úspešnou v konaní, keďže jej súd priznal nárok, ktorý závisel od úvahy súdu. Súd teda rozhodol, že žalobkyňa má voči žalovanému nárok na plnú náhradu trov konania z prisúdenej sumy. O výške trov konania rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bol rozsudok vydaný (§ 359 C.s.p.). Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Bardejov. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v uvedenej lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 1, 2 C.s.p.).

V odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) je treba uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere,

že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.). Odvolanie len proti odôvodneniu rozsudku nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 C.s.p.).

Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd. Ak sa rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých subjektov a ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76 a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektoré subjekty, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej splatnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti (§ 367 C.s.p.).

Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova. Ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví. Ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 369 C.s.p.).

Ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 370 C.s.p.).

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť (§ 371 C.s.p.). V odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou (§ 372 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.